

Dukla.PL

DUKIELSKI PRZEGLĄD SAMORZĄDOWY

TRANSGRANICZNA
INFORMACJA TURYSTYCZNA

Szcześliwego
Nowego Roku!

Wyniki XVI konkursu na szopkę bożonarodzeniową i stroik świąteczny

Mateusz Pietruś, Miłosz Turek, Rafał Szczepanik, Jakub Długosz (SP w Równem) 2. m. kat. I - Szopka bożonarodzeniowa

Liliana Błądek (SP. w Iwli) - 1 m. w kat I - Stroik świąteczny

Fot. Anna Lenkiewicz

Kaja Lasota (SP w Tylawie) 1. m. w kat. II - Szopka bożonarodzeniowa

Praca zbiorowa - ŚDŚ w Cergowej 1. m. kat. V - Szopka bożonarodzeniowa

Zwyczaj budowania i wystawiania szopek bożonarodzeniowych jest niezwykle mocno zakorzeniony w tradycji obchodów Świąt Bożego Narodzenia, która sięga IV w. Wtedy to dzięki edyktowi mediolańskiemu chrześcijaństwo przestało być religią prześladowaną, a dzień 25 grudnia – czas przesilenia zimowego (swoiste zwycięstwo światła nad ciemnością, odpowiednik rzymskiego Święta Niepokonanego Słońca) – został uznany za święto kościelne. Boże Narodzenie szybko znalazło odzwierciedlenie w sztuce chrześcijańskiej. Scena narodzin Zbawiciela, któremu towarzyszą postacie jego ziemskich rodziców, pasterzy oraz zwierząt, zaczęła pojawiać się m.in. na wczesnochrześcijańskich sarkofagach, tym samym stając się samodzielnym motywem ikonograficznym.

Powszechnie uważa się, że jako pierwszy w historii żywą szopkę bożonarodzeniową wystawił w wigilię 1223 r. św. Franciszek z Asyżu w miasteczku Greccio, gdzie mieścił się zakon franciszkanów, a Franciszek, chcąc przybliżyć prostemu ludowi tajemnicę narodzin Chrystusa, zaangażował do jej budowy okolicznych mieszkańców, którzy wcielili się w postaci św. Rodziny, pasterzy oraz Trzech Króli. Po śmierci św. Franciszka w 1225 r. tradycja budowania szopek była kontynuowana i trafiając na podatny grunt, rozpowszechniła się wkrótce na całą Europę, a potem resztę świata.

Zorganizowany już po raz XVI Gminny Konkurs na najpiękniejszą szopkę bożonarodzeniową oraz stroik świąteczny adresowany był do dzieci, młodzieży i dorosłych z gminy Dukla. Na konkurs wpłynęło

około 70 prac we wszystkich kategoriach. Komisja konkursowa w składzie: Aleksandra Żółkoś, Barbara Marchewka i Krystyna Boczar-Różewicz 6 grudnia br. oceniła prace i przyznała nagrody w poszczególnych kategoriach.

KATEGORIA I (kl. I-II) SZOPKA BOŻONARODZENIOWA

1. miejsce - Karol Bryś – SP. w Łękach Dukielskich
2. miejsce - Fabian Gibadło, Krzysztof Bieliński, Oliwier Ostrowski – SP. w Równem, Mateusz Pietruś, Miłosz Turek,

- Rafał Szczepanik, Jakub Długosz – SP. w Równem
3. miejsce - Tymoteusz Oleniacz – świetlica szkolna SP. w Dukli

KATEGORIA I (kl. I-III) SROIK ŚWIĄTECZNY

1. miejsce - Liliana Błądek – SP. w Iwli
2. miejsce - Faustyna Kluk – SP. w Głojsce, Martyna Frankiewicz – SP. w Tylawie
3. miejsce - Tymon Kozłowski – SP. w Łękach Dukielskich, Adam Pac – SP. w Iwli

ciąg dalszy na str. 7 ►

Złota myśl:

„Jesteśmy tym, co w swoim życiu powtarzamy.”

Arystoteles

W styczniowym numerze:

Wyniki XVI konkursu na szopkę bożonarodzeniową i stroik świąteczny.....	2
Na szczęście, na zdrowie na ten Nowy Rok!.....	3
Budżet gminy Dukla na 2023 przyjęty.....	4
410 gospodarstw domowych zakupiło 522,58 tony węgla.....	5
Awans dla nauczycieli.....	5
Lekcja w urzędzie.....	6
Jadalnie w szkołach w Równem i Głojskach.....	6
Budowa przewiązki.....	6
Andrzejki w dukielskim uniwersytecie.....	7
MIĘDZYGMINNY KONKURS KOŁĘD I PASTORAŁEK.....	8
Koncert Bożonarodzeniowy.....	9
Jarmark Bożonarodzeniowy 2022.....	9
Dzieci i dorośli wzięli udział w zajęciach.....	10
Występ Szkołki Baletowej.....	10
Warsztaty rękodzielnicze.....	10
Kuchnie świata.....	10
MIĘJSKI OŚRODEK SPORTU I REKREACJI informuje.....	15
Otwarcie ścianki wspinaczkowej w MOSiR Dukla.....	15
Awans do II ligi wojewódzkiej.....	15
Drużynowy Puchar Podkarpacia Seniorów i Juniorów.....	15
MIĘJSKI OŚRODEK SPORTU I REKREACJI informuje.....	16
Festiwal Bożonarodzeniowy w Sieniawie.....	16
Świąteczny Turniej Mini Piłki Siatkowej.....	16
I MISTRZOSTWA KROSNA SZKOŁ PODSTAWOWYCH W FUTSALU.....	16
Najmłodsze siatkarki na Mikołajkowym Turnieju Piłki Siatkowej.....	17
O cmentarzu dukielskim słów kilka cz. 3.....	17
To był fajny rok dla turystyki.....	17
Kalendarium zdarzeń różnych.....	18
W pasiece.....	20
Łowiectwo i ekologia.....	20
Prawo przy porannej kawie.....	21
Wydarzyło się w naszej gminie.....	22
W krainie rondla i patelni.....	22

DUKLA.pl - miesięcznik (www.dukla.pl/dps)

Wydawca: Ośrodek Kultury w Dukli, ISSN 2080-0835

Adres redakcji: 38-450 Dukla, Trakt Węgierski 11, p. 309,

tel. (+48) 13-432-91-33, fax (+48) 13-433-10-11, e-mail: dps@dukla.pl

Redaguje zespół: Krystyna Boczar-Różewicz - red. naczelna,

Wiktor Szyndak - red. techniczny - skład i łamanie,

Janusz Krowicki - wyd. internetowe, Agnieszka Matusik, Barbara Pudło

Współpracujący: Witold Puz, Bartosz Szczepanik, Maria Walczak,

Aleksandra Żółkoś, Janusz Kubit

Druk: Drukarnia „HEDOM”, ul. Kletówki 54a, Krosno,

tel./fax 13 432 02 02, www.hedom.pl

Za treść reklam redakcja nie odpowiada. Zastrzegamy sobie prawo do skracania artykułów i adiacji tekstów. **Materiały przyjmujemy do 20. każdego miesiąca.** Dostarczone materiały można odebrać w siedzibie redakcji.

Numer zamknięto dnia 2. 1. 2023 r.

Udostępniono do sprzedaży 4. 1. 2023 r. Nakład 300 egz.

OKŁADKA: Wnętrze Transgranicznej Informacji Turystycznej w Dukli ze statuetką z POT, fot. Anna Chłopecka

Na szczęście, na zdrowie, na ten Nowy Rok!

Jednym ze zwyczajów związanych z końcem starego roku i nadejściem nowego jest składanie sobie życzeń noworocznych. Nie jest to wymysł ostatnich dziesięcioleci lecz praktyka wielowiekowa. Kiedyś w wigilię Nowego Roku nie urządzano hucznych przyjęć lecz chodzono do kościoła, aby z Bogiem przywitać kolejny rok. Składano sobie życzenia w obrębie rodziny, wypadało również życzyć wszelkiej pomyślności sąsiadom. W życzeniach noworocznych przeważnie pojawia się temat dobrego zdrowia, szczęścia oraz wszelkiej pomyślności w nadchodzących miesiącach. Dawniej na wsi życzenia dotyczyły głównie urodzaju: „[...] żeby się Wam rodziła i kopiła pszenica i jarzyca, groch i proso, żyto i wszystko [...]”. Na dukielszczyźnie w ostatnich latach żegnaliśmy odchodzący rok i witaliśmy nadchodzący przy Złotej Studziencie na górze Cergowej, tak się stało i w tym roku. Po dwuletniej, spowodowanej pandemią przerwie, 31 grudnia br. żegnaliśmy odchodzący rok i witaliśmy nadchodzący 2023. Mszę św. odprawili księża ks. prałat Stanisław Siara i proboszcz parafii w Jasionce Władysław Hajduk. Mimo niewielkiej ilości uczestników było pięknie, były kołеды i życzenia noworoczne. Spotkaniu sprzyjała prawie wiosenna pogoda.

Odchodzący 2022 rok był bardzo trudny, pandemia i jej skutki, trwająca od 24 lutego 2022 roku wojna na Ukrainie i związane z tym konsekwencje, szalejąca inflacja powodująca ubożenie społeczeństwa, podwyżki energii, powodują że stary rok żegnamy z ulgą, a w Nowy Rok wchodzimy z nadzieją. Wielu z nas zadaje sobie pytanie. Jaki będzie nadchodzący 2023 rok? Oby nie był gorszy!!

Na szczęście, na zdrowie na ten Nowy Rok!

Krystyna Boczar-Różewicz

Budżet gminy Dukla na 2023 przyjęty

Radni Rady Miejskiej w Dukli przyjęli, podczas sesji 22 grudnia 2022 roku, uchwałę budżetową jednomyślnie i przy obecności 14 na 15 radnych. Uchwała zakłada dochody na kwotę **88 333 965,17 zł**, w tym dochody bieżące **67 178 779,30 zł** i dochody majątkowe na kwotę **21 155 185,87 zł**. Wydatki zaplanowano na kwotę **98 263 555,17 zł**, z tego wydatki bieżące **65 847 236,02 zł** oraz wydatki majątkowe **32 416 318,15 zł**. Wydatki zostały zaplanowane na poziomie umożliwiającym realizację zadań własnych gminy z uwzględnieniem przepisów ustawy o finansach publicznych.

W roku 2023 zostały zaplanowane środki na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej:

- „Gminny Klub Seniora w Dukli III” – kwota wydatków 805.417,50 zł /dofinansowanie z UE oraz wkład własny gminy/
- „Dostawa sprzętu oraz oprogramowania w ramach projektu grantowego: Cyfrowa Gmina” – kwota wydatków 229.590 zł / dofinansowanie z UE / - kontynuacja realizacji projektu

W budżecie Gminy Dukla na 2023 rok zaplanowano:

- ✓ budowę kanalizacji sanitarnej w Łękach Dukielskich etap IV / zadanie 2letnie na łączną kwotę 11.514.000,00 zł, w 2023 roku zaplanowano 9.540.000,00/, finansowanie w części ze środków Programu Inwestycji Strategicznych „Polski Ład” – 8.892.000,00 zł oraz środków własnych budżetu gminy – 1.048.000,00 zł,
- ✓ budowę tłoczni ścieków wraz z infrastrukturą na dz. Nr 590/1 oraz kolektora odprowadzającego ścieki do granicy Gminy Dukla tj. dz. Nr 573 obręb Wietrzno w 2023 roku zaplanowano 4.400.000,00./,
- ✓ budowę hali sportowej wraz z instalacjami wewnętrznymi na dz. Nr 507 w Tyławie” / zadanie 2letnie, w 2023

roku zaplanowano 2.147.540,00 zł/ - finansowanie w części z dotacji Ministerstwa Sportu i Turystyki „Sportowa Polska” – 614.700,00 zł,

- ✓ rewitalizację płyty Dukielskiego Rynku – 3.950.000,00 zł, finansowanie w części ze środków Funduszu COVID-19 i Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych – 1.500.000,00 zł oraz środków własnych budżetu gminy – 2.450.000,00 zł,
- ✓ modernizację dróg z terenu Gminy Dukla - zadanie finansowane jest ze środków Programu Inwestycji Strategicznych „Polski Ład” – 6.259.223,00 zł oraz środków własnych budżetu gminy – 429.433,00 zł,
- ✓ modernizację dróg gminnych na terenie miejscowości, w których funkcjonowały były PGR – zadanie finansowane jest ze środków Programu Inwestycji Strategicznych „Polski Ład” – 1.915.907,80 zł oraz środków własnych budżetu gminy – 61.100,16 zł.
- ✓ modernizację oświetlenia ulicznego na energooszczędne LED wraz z budową nowych odcinków oświetlenia ulicznego – zadanie finansowane jest ze środków Programu Inwestycji Strategicznych „Polski Ład” – 3.118.320,02 zł oraz środków własnych budżetu gminy – 80.000,00 zł,
- ✓ nakłady na infrastrukturę drogową, kanalizacyjną, wodociągową i oświetleniową.

W budżecie na 2023 rok zaplanowane zostały wydatki z tytułu dopłaty do 1 m³ wody i ścieków dla mieszkańców w łącznej kwocie 115.000,00 zł.

Zaplanowano wydatki w ramach Funduszu Sołeckiego w łącznej kwocie 792.824,43 zł.

W projekcie uchwały budżetowej na 2023 rok zaplanowano również dotacje udzielane podmiotom należącym i nienależącym do sektora finansów publicznych w łącznej kwocie 3.701.737,20 zł., w tym m.in. dla spółek wodnych – 30.000,00 zł,

na przydomowe oczyszczalnie ścieków i przyłącza wodociągowe – 30.000,00 zł, na przyłącza kanalizacyjne – 56.000,00 zł, na zadania z zakresu ochrony zabytków – 65.000,00 zł, na zadania z zakresu sportu – 150.000,00 zł.

Planowany deficyt budżetu gminy na 2023 rok wyniesie 9.929.590,00 zł i pokryty zostanie kredytami i pożyczkami długoterminowymi w kwocie 8.200.000,00 zł, przychodami z tytułu środków Funduszu COVID-19 i RFIL w kwocie 1.500.000,00 zł oraz środkami z tytułu realizacji projektu „Dostawa sprzętu oraz oprogramowania w ramach projektu grantowego: Cyfrowa Gmina” – 229.500,00 zł otrzymanymi w 2022 roku. Deficyt budżetu stanowi 11,24% planu dochodów na 2023 rok.

Zaplanowane zostały przychody budżetu w wysokości 13.449.590,00 zł, z tego na pokrycie deficytu 8.200.000,00 zł oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek w kwocie 3.520.000,00 zł, środki Funduszu COVID-19 i RFIL w kwocie 1.500.000,00 zł oraz środki z tytułu realizacji projektu „Dostawa sprzętu oraz oprogramowania w ramach projektu grantowego: Cyfrowa Gmina” – 229.500,00 zł.

Rozchody budżetu 2023 roku opiewają na łączną kwotę 3.520.000,00 zł i wynikają z zawartych umów kredytowych i pożyczkowych.

Finansowanie najważniejszych rodzajów działalności:

- ✓ infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi – 13.140.500,00 zł,
- ✓ leśnictwo i pomniki przyrody – 112.000,00 zł,
- ✓ transport i łączność – 10.195.593,57 zł,
- ✓ turystyka – 92.100,00 zł,
- ✓ gospodarka mieszkaniowa – 377.155,00 zł,
- ✓ plany zagospodarowania przestrzennego, geodezja i kartografia, cmentarze – 241.000,00 zł,
- ✓ administracja publiczna / własne i zlecone / - 8.295.448,00 zł, w tym promocja 120.600,00 zł, ZOPO – 914.200,00 zł, ▶

410 gospodarstw domowych zakupiło 522,58 tony węgla

28 grudnia br. ostatnia partia „czarnego złota” trafiła do jednej z mieszkańek Łęk Dukielskich i tym samym Gmina Dukla zakończyła sprzedaż węgla w roku 2022.

Pierwsze dostawy węgla kamiennego z zakładu Górniczego Sobieski trafiły do lokalnych składów (firma Ryszard Ciuła, Transport i Handel, Materiały Budowlane, Opał, Nawozy Sztuczne oraz Grzegorz Szafran, Firma Handlowo-Usługowa) 22 listopada, a ostatecznie 23 grudnia br.

Węgiel dostarczono do 410 gospodarstw domowych, co w ogółem daje 522,58 ton, w tym:

1. węgiel kamienny typu „orzech” – 472,22 t
2. węgiel kamienny typu „groszek” – 26,44 t
3. ekogroszek – 23,92 t

Aneks do obowiązującej umowy na dalsze dostawy między Gminą Dukla, a TAURON Wydobycie S.A. z siedzibą w Jaworznie zostanie podpisany z datą realizacji do końca 30 kwietnia 2023 r.

Po ustaleniu harmonogramu odbioru węgla z kopalnią i dostarczeniu surowca na składy, będziemy kontaktować się telefonicznie (tak jak odbywało się to do tej pory), z każdą osobą, która zgłosiła zapotrzebowanie. Oczywiście, surowiec będzie dystrybuowany wśród mieszkańców według dalszej kolejności zgłoszeń.

Agnieszka Matusik
Urząd Miejski w Dukli

Awans dla nauczycieli

29 listopada 2022 roku odbył się egzamin dla nauczycieli na stopień awansu zawodowego nauczyciela mianowanego.

Warunkiem nadania nauczycielowi stopnia awansu zawodowego nauczyciela mianowanego jest:

1. spełnienie wymagań kwalifikacyjnych do nauczania danego przedmiotu lub prowadzenia zajęć,
2. odbycie stażu w wymiarze 2 lat i 9 miesięcy, zakończonego pozytywną oceną dorobku zawodowego nauczyciela,
3. zdanie egzaminu przed komisją egzaminacyjną.

Nieobecności w pracy nauczyciela trwające dłużej niż miesiąc powodują, że staż ulega przedłużeniu o czas trwania tej nieobecności. Dlatego występują dwa terminy tj. do 30 czerwca lub do 31 października danego roku kiedy nauczyciel składa wniosek o wszczęcie postępowania

egzaminacyjnego na stopień nauczyciela mianowanego wraz z niezbędną dokumentacją określoną w rozporządzeniu w sprawie uzyskania stopnia awansu zawodowego przez nauczycieli. W drugim terminie do egzaminu przystąpiło dwie nauczycielki z placówek, dla których organem prowadzącym jest Gmina Dukla:

- **Anna Jaracz-Noga** – nauczycielka wychowania przedszkolnego w Przedszkolu Gminnym w Dukli;
- **Paulina Domaradzka** – nauczycielka posiadająca kwalifikacje z zakresu pedagogiki specjalnej zatrudniona w celu współorganizowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym tzw. nauczyciel współpracujący w Szkole Podstawowej w Dukli.

Awansowanie nauczycielek było konsekwencją pomyślnie rozstrzygniętych postępowań egzaminacyjnych. W środę, 14 grudnia br. w Urzędzie Miejskim w Dukli po raz drugi w tym roku odbyło się uroczyste wręczenie aktów nadania stopnia awansu zawodowego nauczyciela mianowanego. Tej wyjątkowej okoliczności towarzyszyło również złożenie przez nauczycielki uroczystego ślubowania, będącego zapewnieniem z ich strony rzetelnego pełnienia powinności nauczyciela w codziennej pracy z dziećmi i młodzieżą.

Burmistrz Dukli Pan Andrzej Bytnar wręczając nauczycielkom akt nadania stopnia awansu zawodowego nauczyciela mianowanego, przekazał również gratulacje i słowa uznania, oraz podziękował za dotychczasową pracę z dziećmi i młodzieżą. Złożył również serdeczne życzenia w realizacji dalszych planów zawodowych oraz satysfakcji z wykonywanego zawodu nauczyciela.

Dołączając się do życzeń gratuluję zdobycia kolejnego stopnia awansu zawodowego. Otrzymany dokument jest potwierdzeniem zgłębienia wiedzy i poszerzenia umiejętności zawodowych przez nauczyciela. Życzę dalszych sukcesów w pracy dydaktyczno-wychowawczej, radości z wykonywania zawodu nauczyciela i powodzenia w życiu osobistym.

Serdecznie gratulujemy i dziękujemy nauczycielom za niełatwą i wymagającą wielu poświęceń pracę.

Jolanta Bik
Skarbnik Gminy Dukla
Fot. str. 11

Danuta Szczurek – Dyrektor ZOPO
Fot. str. 13

Lekcja w urzędzie

2 grudnia br. uczniowie klasy VIII Szkoły Podstawowej w Jasionce wraz z nauczycielkami Dorotą Lenkiewicz i Małgorzatą Kowalewską w ramach przedmiotu wiedza o społeczeństwie odwiedzili Urząd Miejski w Dukli. W sali narad spotkali się z pracownikiem zajmującym się promocją i informacją Krystyną Boczar-Różewicz, która opowiedziała im o tworzeniu prawa lokalnego, o zadaniach własnych gminy. Uczniowie odwiedzili w gabinecie zastępcę burmistrza Dukli Łukasza Piroga i Urząd Stanu Cywilnego. Odwiedzili również Transgraniczną Informację Turystyczną, gdzie pracownik Anna Chłopecka opowiedziała o zadaniach realizowanych przez placówkę.

kbr
Fot. str. 23

Uczniowie klasy VIII Szkoły Podstawowej w Jasionce z nauczycielkami i pracownikiem UM w Dukli, fot. Barbara Pudło

Budowa przewiązki

w Szkole Podstawowej w Jasionce zakończona

Zakończyły się prace związane z budową przewiązki komunikacyjnej pomiędzy budynkiem szkoły podstawowej, a halą widowiskowo-sportową w Jasionce. Wykonawcą robót był Zakład Usługowo Produkcyjno Handlowy HAŻBUD Sp. z o.o. z Gorlic. Całkowity koszt inwestycji wyniósł **282 242,93 zł** i został pokryty z budżetu gminy Dukla. Zrealizowane przedsięwzięcie przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa uczniów, poprawi również warunki pracy pracowników oraz usprawni funkcjonowanie i przemieszczanie się pomiędzy budynkami szkoły i hali sportowej.

Łukasz Piróg
zastępca burmistrza Dukli
Fot. str.23

Jadalnie w szkołach w Równem i Głojskach

Sześć szkół z gminy Dukla za pośrednictwem organu prowadzącego - Gminy Dukla złożyło wnioski do rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na przygotowanie jadalni w szkole: dostosowanie pomieszczeń i jej wyposażenie. Dwie spośród tych szkół, w Głojskach i Równem, otrzymały dofinansowanie w wysokości 25 tys. zł każda.

Szkoła Podstawowa w Głojskach oprócz deklarowanego we wniosku wkładu własnego, który wyniósł 6 251,60 zł otrzymała

darowiznę w wysokości 1tysiąca zł od Rady Rodziców na zakup dodatkowego wyposażenia jadalni: talerzy i sztućców, aby dla wszystkich dożywianych dzieci wystarczyło naczyń, z projektu zakupiono 24 komplety. Odmalowano również całe pomieszczenie we własnym zakresie.

Szkoła Podstawowa w Równem oprócz deklarowanego we wniosku wkładu własnego, który wyniósł 6250 zł, dodatkowo wydała 4128 zł ze środków własnych na zakup zlewu i wymianę drzwi do jadalni. Inwestycje przyczynią się do poprawy jakości pracy oraz podniosą standard jadalni.

kbr
Fot. str. 13

Wyniki XVI konkursu na szopkę bożonarodzeniową i stroik świąteczny

► dokończenie ze str. 2

Wyróżnienie -Joanna Mikołajczyk – świetlica szkolna SP. w Głojskach

KATEGORIA II (KL.VI-VI) SZOPKA BOŻONARODZENIOWA

1. miejsce - Kaja Lasota – SP. w Tylawie
  2. miejsce - Mikołaj Wojdyła – SP. w Łękach Dukielskich, Weronika Sypień – SP. w Głojskach
  3. miejsce - Franciszek Kandefer – SP. w Łękach Dukielskich, Marek Majka – świetlica szkolna SP. w Dukli
- Wyróżnienie - Antoni Leń – SP. w Równem, Sara Koperstyńska, Milena Pancierz – SP. w Równem

KATEGORIA II (KL. IV-VI) SROIK ŚWIĄTECZNY

1. miejsce - Mikołaj Filiński – SP. w Dukli, Nikola Nowak – SP. w Głojskach
  2. miejsce - Julian Klimowicz – SP. w Dukli, Lena Fornal – SP. w Iwli
  3. miejsce - Kornelia Buczek – SP. w Dukli
- Wyróżnienie - Maria Pac – SP. w Głojskach, Antoni Kandefer – SP. w Łękach Dukielskich, Zuzanna Sikora – SP. w Dukli

KATEGORIA III (KL.VII-VIII) SZOPKA BOŻONARODZENIOWA

1. miejsce - Michał Misiołek – SP. w Dukli
  2. miejsce - Anauchka Kolbuch, Franciszek Kolbuch – SP. w Iwli, Bartłomiej Gruszka – SP. w Równem
  3. miejsce - Patryk Strojny – SP. w Iwli
- Wyróżnienie -Koło Plastyczne (praca grupowa) SP. W Wietrznie

KATEGORIA III (KL. VII-VIII) SROIK ŚWIĄTECZNY

1. miejsce - Martyna Kołacz (koło plastyczne) SP w Wietrznie
2. miejsce - Praca zespołowa Kl. VII – SP w Równem, Koło plastyczne – Koło techniczne – SP. w Dukli
3. miejsce - Zuzanna Brożyna -SP w Głojskach

KATEGORIA IV (SZKOŁY ŚREDNIE) SROIK ŚWIĄTECZNY

1. miejsce - Marzena Witkowska
- Wyróżnienie -Małgorzata Latusek

KATEGORIA V (DOROŚLI) SZOPKA BOŻONARODZENIOWA

1. miejsce - ŚDS w Cergowej, praca zbiorowa : Dariusz Mańka, Wiesław Książkiewicz, Roman Krok, Tadeusz Zając op. Kamil Krowicki
2. miejsce - Gminny Klub Seniora, praca zbiorowa – Jolanta Czapska, Czesława Uliasz, Wanda Paszuda, Janina Welcer, Joanna Kulawiak, Halina Rybińczuk

KATEGORIA V (DOROŚLI) STROIK ŚWIĄTECZNY

1. miejsce - ŚDS w Cergowej – Małgorzat Kłap
  2. miejsce - ŚDS w Cergowej – Halina Turek op. Małgorzat Kłap
  3. miejsce - Gminny Klub Seniora, praca zbiorowa: Jolanta Czapska, Janina Bałon, Maria Białogłowicz, Anna Szyszlak, Halina Dziadosz, Leokadia Wierdak. Danuta Bogaczyk, Ciura Krystyna
- Wyróżnienie - Jolanta Czapska, Aleksandra Okońska - Szczurek - Gminny Klub Seniora, Małgorzata Stasik - ŚDS w Cergowej op. Małgorzata Kłap, Agnieszka Dragan – Lipowica

Krystyna Boczar-Różewicz

Andrzejki w dukielskim uniwersytecie

24 listopada br. w Transgranicznym Centrum Wymiany Kulturalnej odbyły się Andrzejki Dukielskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Jak co roku spotkanie rozpoczęła prezes Zarządu Pani Melania Romańczak-Głód, która wszystkim życzyła hucznej zabawy przed rozpoczynającym się adwentem. Podczas imprezy spróbować można było dania i ciasta przygotowane przez panie z Uniwersytetu. Podczas spotkania odbyło się tradycyjne lanie wosku, czyli najpopularniejsza wróżba andrzejkowa, przepowiadająca co czeka nas w nadchodzącym roku. Zabawa przebiegała w radosnym nastroju, rozmowom i śmiechom nie było końca.

Anna Lenkiewicz
Fot. str. 13

Uczestnicy andrzejkowego poczęstunku

MIĘDZYGMINNY KONKURS KOLED I PASTORAŁEK

TERMIN: 13 STYCZNIA 2023r. GODZ. 9:00 ,
Sala kinowo-teatralna Ośrodka Kultury w Dukli ul. Kościuszki 4

REGULAMIN:

1. Uczestników konkursu obowiązuje wykonanie jednej tradycyjnej kolędy lub pastorałka.
2. Celem konkursu jest podtrzymywanie i popularyzacja bogatej tradycji narodowych oraz zachowanie od zapomnienia starych kolęd i pastorałek.
3. Do konkursu dopuszcza się wyłącznie solistów i zespoły wokalne z powiatu krośnieńskiego z akompaniamentem (co najmniej 3 wokalistów/wokalistek w jednym zespole), lub podkładem muzycznym format audio lub mp3.

Uwaga!!! Każdy uczestnik może wziąć udział tylko w jednej kategorii konkursowej.

4. Warunkiem dopuszczenia do konkursu będzie prawidłowo wypełniona oryginalna karta zgłoszenia oraz zgoda RODO, podpisana przez rodzica lub opiekuna prawnego, dostarczona osobiście lub na email: norbert@dukla.pl (skan lub foto) w terminie do 9 stycznia 2023r. do godziny 16.00 (tel. 662054407), karty po wyznaczonym terminie nie będą przyjmowane.
5. Kryteria oceny: dobór repertuaru, muzykalność i warunki głosowe wykonawcy oraz ogólny wyraz artystyczny.
6. Kategorie:
  - a) **soliści:**
    - I kategoria - kl. IV - VI
    - II kategoria – kl. VII, VIII
    - III kategoria - szkoły średnie i dorośli
  - b) **zespoły wokalne** – bez podziału na kategorie wiekowe.
7. Placówka delegująca może zgłosić maksymalnie dwóch uczestników w każdej kategorii wiekowej.
8. Komisja konkursowa przyzna miejsca, może również przyznać nagrodę GRAND PRIX.
9. Laureaci przeglądu otrzymają nagrody rzeczowe, każdy uczestnik otrzyma pamiątkowy dyplom.
10. Uczestnicy konkursu przyjeżdżają na koszt własny.
11. **Uczestnik prezentujący utwór nie może go powtórzyć z poprzedniej edycji !!!**
12. Organizator zastrzega sobie prawo do zmiany regulaminu.
13. Wręczenie nagród odbędzie się w dniu konkursu lub podczas Uroczystego Koncertu Kolęd.

Karta zgłoszenia - POWIATOWY KONKURS KOLED I PASTORAŁEK DUKLA 2023r.

Nazwisko i imię .....

Tytuł utworu .....

Kategoria .....

Placówka delegująca .....

Imię i nazwisko opiekuna, nr telefonu. ....

.....

Uwagi.....

Zgoda RODO

Wrażam zgodę na przetwarzanie danych osobowych mojego dziecka przez Ośrodek Kultury w Dukli, ul. Kościuszki 4 38-450 Dukla w celu promocji wydarzenia.

Wrażam zgodę na publikację wizerunku mojego dziecka na stronie www.ok.dukla.pl, na tablicach informacyjnych Ośrodka Kultury w Dukli i w miesięczniku „Dukla.pl” w celu promocji wydarzeń kulturalnych.

Oświadczam, że zapoznałem/am się z art. 13 ogólnego Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE)2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony danych osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchybień dyrektywy 95/46/WE (RODO).

.....
Data, podpis rodzica/opiekuna prawnego

Koncert Bożonarodzeniowy

W niedzielę 18 grudnia br. w sali kinowo-teatralnej Ośrodka Kultury w Dukli odbył się koncert z okazji Świąt Bożego Narodzenia. Kolędowanie rozpoczął zespół „In Caelo” z Ośrodka Kultury, który zaprezentował znane kolędy i inne utwory o tematyce świątecznej, zarówno polskie jak i zagraniczne, takie jak: „Coraz bliżej święta”, „Kolęda płynie z wysokości”, „Gore gwiazda”, „Skrzypi wóz”, „Tryumfy Króla Niebieskiego”, „Rockin’ around the Christmas tree” i wprowadził nas w nastrój Świąt Bożego Narodzenia. W trakcie żywiłowego koncertu zespół In Caelo pokazał swoje możliwości muzyczne i niezwykle temperament wokalny. To było piękne śpiewanie.

Drugą część tegorocznego koncertu narrator rozpoczął słowami: „Gdy Boże Narodzenie się zbliżało, niebo i piekło zawarzało, dwie narady się odbyły: anielska i diabelska w jednej chwili”. „Rewanż w niebie” to tytuł sztuki, jaką przedstawili nam słuchacze Dukielskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku oraz członkowie zespołu Szarotka-Duklanie. Historię stanowiącą genezę Bożego Narodzenia wszyscy dobrze znamy, ale co roku na naszej scenie odkrywamy ją na nowo. Tegoroczna bożonarodzeniowa opowieść pokazana została bowiem w formule komedii: walki dobra ze złem, czyli nieba z piekłem.

Po występach artystycznych burmistrz Dukli Andrzej Bytnar złożył wszystkim życzenia świąteczne, dzieląc się opłatkiem.

Przy akompaniamencie kapeli „Duklanie” wszyscy zgromadzeni wspólnie kolędowali, a po koncercie na wszystkich czekał wigilijny poczęstunek - barszcz, pierogi i ciasto.

Chcielibyśmy wszystkim życzyć, aby te nadchodzące Świąta Bożego Narodzenia, spędzone w gronie najbliższych, przyniosły wiele radości i uśmiechu, ciepła i optymizmu.

Norbert Uliasz
Fot. str. 11

Jarmark Bożonarodzeniowy 2022

11 grudnia br., tradycyjnie już Ośrodek Kultury w Dukli z Gminnym Przedszkolem zaprosili mieszkańców na dukielski rynek. Tym razem spotkaliśmy się w śnieżnej, prawdziwie zimowej scenarii. W programie tegorocznego Jarmarku Bożonarodzeniowego mogliśmy zobaczyć i usłyszeć m.in. występy wokalne czterech grup przedszkolnych oraz program dla najmłodszych pt. „Reniferki”. Podczas jarmarku odbyło się rozdanie nagród

Program dla najmłodszych pt. „Reniferki”

Gminnego Konkursu na Najpiękniejszą Szopkę Bożonarodzeniową oraz Stroik Świąteczny. W tym roku komisja konkursowa nagrodziła 44 prace z których wybrane trafią na konkurs międzynarodowy.

Wszyscy, którzy przybyli na rynek mieli możliwość skosztowania oraz zakupu ciast i innych potraw związanych ze świętami Bożego Narodzenia. Mogli również zakupić ozdoby świąteczne przygotowane przez rękodzielniczków. Tegoroczne stoiska przygotowały lokalne koła gospodyń wiejskich: z Teodorówki, ze Zboisk, z Nadola oraz rękodzielniczki Maria Wielgosz z Mszany i Beata Witkowska z Dukli. Gospodynie ze Zboisk przygotowały barszcz czerwony i góralską kwaśnicę dla pokrzepienia zmarzniętych odwiedzających kiermasz. Natomiast Koła Gospodyń z Barwinka i Tylawy nie mogły być osobiście, ale wspomogły słodkimi wypiekami akcją „podziel się miłością”, przeprowadzoną na rzecz osób najbardziej potrzebujących z naszej gminy. W tym roku kwota jaką udało się zebrać to 370 zł. Dziękujemy darczyńcom i wszystkim zaangażowanym w akcję.

Do zobaczenia za rok!

Norbert Uliasz
Fot. str. 12

Dzieci i dorośli wzięli udział w zajęciach

kulinarnych i plastycznych

W ramach karpackiej inicjatywy lokalnej pn.: „Szlakiem Wołochów na Dukielszczyźnie - II Edycja” **Koło Gospodyń Wiejskich z Nadola** wraz z **Akademią Koi-Ronin** od maja do listopada 2022 r. realizowało projekt polegający na przeprowadzeniu zajęć dla dzieci oraz dorosłych z gminy dukla. Dzieci wzięły udział w warsztatach plastycznych, na których poznały technikę decoupage oraz krepinę. Uczestniczyły również w zajęciach kulinarnych, podczas których poznawały kuchnię regionalną, w tym łemkowską. Piekły m.in. proziaki, placki galicyjskie, racuchy. Odbyła się także wędrowka Szlakiem Kultury Wołoskiej, na zakończenie której gotowały w kuchni polowej kociołek chłopski. Dorośli mieszkańcy brali udział w warsztatach prezentujących kuchnię regionalną, w tym łemkowską. Uczestnicy tych warsztatów przygotowywali m.in. fuczki, gołąbki z nadzieniem ziemniaczanym,

schabowe na winie, kapuśniak na szpyrcie, gulasz, żurek, zrazy z mięsem i kapustą, kapustę gotowaną po dukielsku, pierogi (razowe z serem i ziemniakami oraz z kaszą), mazidło chyrowskie, wypiekali chleby (kilka rodzajów). Po zakończonych warsztatach odbyła się degustacja przygotowanych potraw, której towarzyszyło spotkanie integracyjne mieszkańców Nadola i nie tylko.

Warsztaty i spotkanie odbyły się dzięki sfinansowaniu karpackiej inicjatywy lokalnej ze środków Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021–2030 za pośrednictwem Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju i Promocji Podkarpacia „**PRO CARPATHIA**” z Rzeszowa, której dziękujemy za możliwość zrealizowania inicjatywy!

Justyna Zimny
Koordynator inicjatywy,
Fot. str. 23

Kuchnie świata

- warsztaty DUTW

23 września 2022 r. zrealizowano kolejne zadanie - warsztaty kulinarne w ramach projektu „Dodaj życia do lat – kultura w srebrnym wieku”. Odbyły się one pod hasłem: „poznajemy kuchnie świata”. Zgodnie z projektem, produkty zostały sfinansowane ze środków przeznaczonych na jego realizację.

Przedsięwzięcie to miało charakter samokształceniowy, podczas którego 28 uczestników dzieliło się własną wiedzą na temat potraw pochodzących z różnych stron świata. Przygotowano więc ukraińską solankę, libańską potrawę o nazwie „fatta”, szwajcarską sałatkę ryżową, a także bułgarskie kotlety z kurkumą. Nie zabrakło również rodzimych kulinariów takich jak surówki z marchewki i buraków, ziemniaczanej sałatki, czy domowych ciast.

Uczestnicy warsztatów otrzymali przepisy na przygotowane dania, a degustacja nastąpiła w dniu następnym, podczas wieczoru andrzejkowego, w którym brali udział pozostali słuchacze Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

Zadanie dofinansowano z Gminy Dukla.

Barbara Kiepusza
Fot. str. 13

Występ Szkółki Baletowej

20 grudnia br. w Sali kameralnej Ośrodka Kultury w Dukli odbył się jak co roku występ grupy baletowej wieńczący całoroczną pracę taneczną dzieci. Dwie grupy tancerzy zaprezentowały swoje umiejętności, nabyte w czasie zajęć.

Artyści, w ośmiu odsłonach, opowiedzieli nam historię zakochanego, zapomnianego Mikołaja, który nie dość, że się spóźnił, to jeszcze nie zabrał ze sobą prezentów. Rewelacyjna choreografia, kolorowe kostiumy, muzyka, jak i światło dopełniły akcję sceniczną miniatur baletowych, co odzwierciedliło się w entuzjastycznej reakcji licznie przybyłej publiczności. Na scenie zobaczyliśmy tańczące anioły, dzieci w piżamach, Mikołaja i tańczące zabawki. Najmłodsza tancerka, która wystąpiła na scenie, miała 5 lat a najstarsza 14.

Szkółka baletowa działa przy Ośrodku Kultury w Dukli już kilka lat. Dzieci w dostosowanych do wieku grupach mają zajęcia jeden raz w tygodniu, gdzie poznają trudną sztukę tańca poprzez elementy klasyki.

Autor choreografii – **Monika Waga**, prowadząca zespół zaprasza wszystkie chętne dzieci do uczęszczania na zajęcia Szkółki Baletowej.

Norbert Ullasz
Fot. str. 12

Warsztaty rękodzielnicze

w Uniwersytecie Ludowym Rzemiosła Artystycznego w Woli Sękowej

28 listopada br. odbył się wyjazd dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Dukla do Uniwersytetu Ludowego Rzemiosła Artystycznego w Woli Sękowej, gdzie odbyły się warsztaty rękodzielnicze z ceramiki i tkactwa. Podczas zajęć dzieci mogły poznać podstawowe zasady tworzenia wyrobów glinianych i tkania gobelinów. Następnie mogły spróbować swoich sił w wykonaniu prac w nowo poznanych technikach. Pod czujnym okiem instruktorów – mistrzów rzemiosła z Uniwersytetu powstały gliniane ptaszki oraz utkane małe tkaniny. Podczas zajęć „młodzi artyści” mogli rozwijać swoje pasje, zdolności i talenty.

Warsztaty były finansowane z budżetu Gminy Dukla.

Anna Lenkiewicz
Fot. str. 12

Budżet gminy Dukla na 2023 rok przyjęty

Uchwałę budżetową przedstawił burmistrz Dukli Andrzej Bytnar

O pozytywnej ocenie uchwały budżetowej wszystkich komisji poinformował Burmistrz Dukli Andrzej Bytnar

Jolanta Bik - skarbnik gminy Dukla odczytała opinię Regionalnej Izby Obrachunkowej

Głosowanie nad uchwałą budżetową

Fot. Krystyna Boczar-Różewicz

Koncert bożonarodzeniowy

Zespół „InCaelo”

Narodziny Zbawiciela

Burmistrz Dukli Andrzej Bytnar składa uczestnikom koncertu świąteczne życzenia

Uczestnicy koncertu

Fot. kbr, Norbert Ullasz

Jarmark Bożonarodzeniowy

Stoisko ze stroikami i pysznościami świątecznymi

Występ wokalny grupy przedszkolnej

Fot. [arch. OK w Dukli]

Występ Szkołki Baletowej

Występy dzieci ze szkoły baletowej

Fot. [arch. OK w Dukli]

Warsztaty rękodzielnicze w Uniwersytecie Ludowym Rzemiosła Artystycznego

Warsztaty gąncarskie

Fot. [arch. OK w Dukli]

Uczestnicy warsztatów z opiekunką Anią Lenkiewicz

Andrzejki w Dukielskim Uniwersytecie

Lanie wosku

Fot. [arch. OK w Dukli]

Kuchnie Świata

Przygotowywanie salatek jarzynowej

Awans dla nauczycieli

Panie Paulina Domaradzka i Anna Jaracz-Noga podczas uroczystego ślubowania

Nauczycielki z burmistrzem Dukli Andrzejem Bytnarem i Danutą Szczurek dyrektorem ZOPO

Fot. kbr

Na beskidzkich trasach można spotkać anioła

Dobry rok dla turystyki

Na górze Cergowej

Fot. Maria Walczak

Jadalnie w szkołach w Równem i Głojskach

Kuchnia po doposażeniu (SP Równe)

Fragment jadalni w SP w Równem

Fot. [arch. SP Głojsce i Równe]

Wyposażenie jadalni (SP Głojsce)

Fragment jadalni w SP w Głojskach

Otwarcie ścianki wspinaczkowej w MOSiR Dukla

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

Podziękowanie dla dyrektora Michała Szopy wręcza burmistrz Andrzej Bytnar

Uczestnicy spotkania w MOSiR Dukla

Wstęga przecięta

Fot. Krystyna Boczar-Różewicz

Pierwsi korzystający ze ścianki wspinaczkowej

Awans do II ligi wojewódzkiej

Siatkarki z trenerem Damianem Leśniakiem

Drużynowy Puchar Podkarpacia Seniorów i Juniorów

Podczas rozgrywek na hali MOSiR

Otwarcie ścianki wspinaczkowej w MOSiR Dukla

9 grudnia br. w Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji odbyło się oficjalne otwarcie ścianki wspinaczkowej, która została wykonana w ramach realizacji projektu pt. „Wykonanie ścianki wspinaczkowej w hali sportowej MOSiR w Dukli” i jest już gotowa do użytku.

Przybyłych na otwarcie gości przywitał dyrektor Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji Michał Szopa: burmistrzów Dukli Andrzeja Bytnara i jego zastępcę Łukasza Piroga, radnych Rady Miejskiej w Dukli, radną powiatową Józefę Winnicką –Sawczuk, prezesa GKiM w Dukli Tomasza Zubla, kierownika biura LGD „Kraina Nafty” w Miejscu Piastowym Natalię Kuligę – Helnarską wraz z pracownikiem Marleną Filar, zastępcę Nadleśniczego Nadleśnictwa Dukla Stanisława Gazdę, kierowników jednostek organizacyjnych gminy Dukla, dyrektorów szkół gminy Dukla, pracowników Urzędu Miejskiego w Dukli. Dyrektor opowiedział o wykonanej ściance i jej finansowaniu. Wykonanie ścianki wspinaczkowej w hali sportowej MOSiR w Dukli zostało zrealizowane przez Gminę Dukla, w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrożenie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” w ramach działania „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER: objętego programem w zakresie „Rozwoju ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej, lub kulturalnej”, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Wartość całego projektu wyniosła 218 940,00 zł w tym dofinansowanie 113 261,00 zł. Dyrektor zaprosił wszystkich do korzystania z tej nowej atrakcji turystycznej.

Po części oficjalnej uczestniczący w spotkaniu przeszli na halę sportową, gdzie nastąpiło oficjalne przecięcie wstęgi i oddanie ścianki do użytku. Zobaczyli jak uczniowie próbują swoich możliwości w spinaczce, jednym szło to łatwo innym trochę trudniej.

Dzięki realizacji zadania stworzono nowy obiekt infrastruktury, z którego przede wszystkim będzie korzystała lokalna społeczność zamieszkała na terenie Gminy Dukla i Lokalnej Grupy Działania

„Kraina Nafty”. Wiele z mieszkańców po raz pierwszy będzie miało styczność z tego typu infrastrukturą turystyczno-rekreacyjną, gdyż na terenie Gminy jest to pierwszy obiekt tego typu.

Ze ścianki można korzystać po wcześniejszej rezerwacji pod nr telefonu **885 684 885** w godzinach:

Poniedziałek 18:00 – 21:30

Wtorek 20:00 – 21:30

Środa 20:00 – 21:30

Czwartek 18:00 – 21:30

Piątek 20:00 – 21:30

Sobota/Niedziela 9:00 – 15:30

Krystyna Boczar-Różewicz

Fot. str. 14

Kształt ściany wspinaczkowej tworzą trójwymiarowe formacje. Powierzchnia użytkowa ścianki wspinaczkowej wynosi 105 m² i zawiera: formacje pionowe, formacje lekko przewieszane, formacje mocno przewieszane. Takie ukształtowanie ściany pozwala na ułożenie ciekawych, urozmaiconych dróg wspinaczkowych o różnym stopniu trudności. Ze ściany mogą skorzystać użytkownicy w różnym wieku oraz z różnym doświadczeniem wspinaczkowym. Ściana została wyposażona w 8 struktur oraz chwytów wspinaczkowe o różnych kształtach, wielkościach i kolorach. W ramach wyposażenia ścianki zostały zakupione liny, ekspresy, przyrządy asekuracyjne, uprząże w różnych rozmiarach oraz kaski.

Awans do II ligi wojewódzkiej

Za naszymi siatkarkami kolejna kolejka rywalizacji w **Podkarpackiej Lidze Młodzieńczej**. W pierwszym meczu mierzymy się z TSV Sanok. Nasz zespół od początku narzucił rywalkom swój styl gry. Mocna zagrywka i skuteczność w ataku sprawiły, że wygrywamy 2:0 (25:22, 25:14).

Poza naszymi meczami w Dukli rywalizowały zespoły:

UKS MOSiR Jasło – AOZ Rzeszów 2:0 (25:8, 25:11)

TSV Sanok – AOZ Rzeszów 2:1 (25:15, 16:25, 15:12)

Na koniec zmagania mecz z UKS MOSiR Jasło, którego stawką był awans do II ligi wojewódzkiej. Również w tym meczu nie było wątpliwości, która drużyna jest sportowo lepsza.

Wynik 2:0 (25:12, 25:16) dla naszych siatkarek.

Skład zespołu:

Klaudia Baluta, Klaudia Długosz, Ula Jakiela, Dominika Jakiela, Lena Gulba, Rok-sana Bazan, Wiktoria Konop, Iza Szczepanik, Karolina Szczepanik, Magdalena Piróg.

Damian Leśniak

Fot. str. 14

Drużynowy Puchar Podkarpacia Seniorów i Juniorów

Stu dwudziestu dwóch szachistów w dwóch kategoriach; juniorów oraz seniorów rywalizowało w Drużynowym Pucharze Podkarpacia w szachach (tempo gry P'15+5"). Zawody odbyły się na hali MOSiR Dukla, a organizowane były przez UKS Rekord Iwla.

Jerzy Gunia

Fot. str. 14

Festiwal Bożonarodzeniowy w Sieniawie

Chłopcy z roczników 2016 i 2017 zakończyli zmagania na hali w Sieniawie. Dla części chłopców była to pierwsza okazja by spróbować swoich sił w rywalizacji z innymi drużynami. Chłopcy pokazali się z jak najlepszej strony, zebrali cenne doświadczenie za co zostali nagrodzeni pamiątkowymi medalami.

Graliśmy z drużynami:

Start Rymanów, Budziwój Grunwald, Przełomek Besko I, Przełomek Besko II.

Świąteczny Turniej Mini Piłki Siatkowej

o Puchar Prezydenta Krynicy Zdroju

W sobotę 17 grudnia zawodniczki naszej sekcji piłki siatkowej wzięły udział w Świątecznym Turnieju Mini Piłki Siatkowej o **Puchar Prezydenta Krynicy Zdroju**. W końcowej klasyfikacji kończymy zawody na miejscu VIII. Możliwość rywalizacji z bardzo mocnymi zespołami z Małopolski powinna procentować w przyszłości, a mierzyliśmy się m.in. z UKS Dwójka Krynica, Ogniwo Piwniczna, UKS Góral Muszyna, MUKS Poprad Stary Sącz czy MOS Limanowa.

W Krynicy wystąpiliśmy w składzie: **Inga Gumienny, Emilka Bik, Hania Drozd i Sara Zimny.**

Damian Leśniak

Skład drużyny:

Ukleja Krystian, Szwast Adam, Szczurek Adrian, Wiktor Smolak, Szyszlak Kuba, Rysz Michał, Sydor Filip, Frydrych Konrad, Rajchel Nikodem, Franciszek Matura.

Piotr Drozd

I MISTRZOSTWA KROSNA SZKÓŁ PODSTAWOWYCH W FUTSALU

Chłopcy z naszej sekcji reprezentowali swoją szkołę na turnieju w Krośnie.

W mistrzostwach wzięło udział osiem drużyn z Krosna i okolic.

Nasz zespół rozegrał trzy spotkania w grupie

SP DUKLA – SP Lubatowa 1-2 (Potyra)

SP DUKLA – SP 6 Krosno 1-0 (Szopa)

SP DUKLA- SP 8 Krosno 1-0 (Potyra)

Następnie przyszło się nam zmierzyć w półfinale z SP Korczyzna. Niestety ten mecz przegrywamy 0-1

W pojedynku o trzecie miejsce mierzymy się z SP 12 Krosno, w regulaminowym czasie remisujemy 1-1 (Potyra).

O zwycięstwie zdecydowały rzuty karne w których to decydujący strzał broni **Kacper Wróbel** ostatecznie zapewniając nam zwycięstwo w meczu.

MVP turnieju zastał **Adam Potyra**

Szkołę Podstawową w Dukli reprezentowali:

Kacper Wróbel, Michał Chlap, Michał Szafarz, Maciejewski Gralek, Adrian Majer, Lukasz Stec, Jakub Kozubal, Adam Potyra, Stanisław Szopa.

Trener: Piotr Drozd

Adam Potyra MVP turnieju

Najmłodsze siatkarki na Mikołajkowym Turnieju Piłki Siatkowej

Najmłodsze siatkarki rywalizowały na **Mikołajkowym Turnieju Piłki Siatkowej** w kategorii 2ki, który odbył się w **Korczyźnie**. Bardzo dobre zawody w wykonaniu Kaliny Grałek i Alicji Borowieckiej. Dziewczyny zajmują miejsce XI, najlepsze z pośród naszych zespołów. Na miejscu -XIII- kończą **Milena Szczęsny i Marysia Jaskółka**, a **Olga Chelkowska i Hania Sobolewska** na miejscu – XVII.

Damian Leśniak

To był fajny rok dla turystyki

Rok 2022 był przyjazny pod względem pogody, nawet nie zabrudziłyśmy butów. W lasach było mnóstwo grzybów, malin, borówek i tarek, które wzbogaciły nasze spiżarnie. Ale piękne kwitnące rośliny i ich zapach unoszący się w czystym górskim powietrzu to jest rześkość upajająca radością życia. W miarę wolnego czasu korzystałam z zaproszenia super turystów pod przewodnictwem Wieska, którzy odcinkami zdobywają czerwony szlak. Jest to sympatyczna grupa, wesoła z poczuciem humoru, szczerza nacechowana życzliwością.

Ostatnim odcinkiem w tym roku była trasa od Nowej Wsi do Rymanowa - wcale niełatwa. Wielką atrakcją jest wieża widokowa na górze Cergowej, gdzie można odpocząć i przy dobrej pogodzie podziwiać piękne okolice oraz Tatry. Jednak turystom brakuje wiaty u podnóża Cergowej od strony Lubatowej.

Dziękuję za miłe wędrowki w tym roku, życząc wszystkim turystom kochającym piękny Beskid Dukielski wspaniałych wrażeń na szlakach.

Maria Walczak

Fot. str. 14

O cmentarzu dukielskim słów kilka cz. 3

Wracając do kościoła (kaplicy) świętego Marcina, to musiał on być poddany dekonsekracji (desakralizacja), tj. wystąpiła sytuacja, w której następuje utrata konsekracji kościoła, kiedy wystąpi nieprzydatność świątyni do sprawowania w niej kultu, brak jest możliwości jej odrestaurowania oraz kiedy występują poważne racje doradzające wyłączenie kościoła z kultu, a kościół utraci swoje poświęcenie lub błogosławieństwo i nie jest już miejscem świętym, wtedy budynek ten nie może być nadal używany do celów niegodnych. O ile konsekracja jest działaniem wyłączającym za pomocą określonych czynności kapłana pewne rzeczy ze sfery świeckiej (profanum) używania albo przeznaczającym je do szczególnej służby w sferze kultu religijnego (sacrum), tak desakralizacja jest procesem odwrotnym. Desakralizacji dokonuje miejscowy biskup ordynariusz lub osoba przez niego wyznaczona. Współcześnie budowlami tworzącymi sferę sacrum dla chrześcijan są kościoły i kaplice, dla muzułmanów - meczety, a dla Żydów - synagogi. W wyznaniu rzymsko-katolickim do miejsc świętych zaliczane są również cmentarze. W przypadku cmentarza funkcją służebną będzie grzebanie zmarłych,

a nie kult boży – jak to jest w przypadku kościoła. Przy ekssekracji ołtarz należy rozebrać i może być przeniesiony do innej świątyni a pozostałe przedmioty wyposażenia używane do sprawowania kultu mogą w innym miejscu być użyte zgodnie z przeznaczeniem. Kościołem są przecież sami chrześcijanie, budynek natomiast jest jedynie osłoną chroniącą organizację Kościoła. W księgach Nowego Testamentu desakralizacja polegała na zastąpieniu przez Jezusa Chrystusa kultu w świątyni jerozolimskiej oddawaniem czci Bogu „w duchu i prawdzie” (J 4,21-23).

W tym miejscu wypada cofnąć się do końca XVIII wieku, kiedy zaborca austriacki w 1774 roku podzielił Galicję na dystrykty, przy czym Dukla została ustanowiona siedzibą takiej jednostki organizacyjnej cyrkulu pilzneńskiego. W roku 1782 nastąpił nowy podział administracyjny na cyrkule, kiedy stolicą jednej z osiemnastu takich jednostek została wyznaczona Dukla. Stan taki trwał do 1790 roku, kiedy siedzibę cyrkulu przeniesiono do Jasła. Gdy w 1784 roku cesarz Józef II wydał dekret, którym nakazał usunięcie cmentarzy znajdujących się przy kościołach i zakazał dokonywania na nich nowych pochówków, kości

zmarłych pochowanych na cmentarzu przy kościele farnym w Krośnie przeniesiono w 1785 roku do wspólnej mogiły na nowo urządzonego cmentarz przy obecnej ulicy Krakowskiej. Pierwszy pochówek odbył się tam 3 stycznia 1786 roku. Naprzeciwko niego, pomiędzy ulicą Lewakowskiego a Kolejową, znajdował się teren i cmentarz wojskowy. Pod koniec XIX wieku został on zlikwidowany, a miasto zaczęło zbywać jego grunty. Wypasano tam bydło i barany. Ostatni oficjalny pochówek odbył się na starym cmentarzu w Krośnie 9 maja 1954 roku. Nieoficjalnie pochówki odbywały się do 1958 roku. Najstarszy zachowany na nim nagrobek to obelisk Antoniego i Karoliny Schaytterów, pochodzący z 1832 roku.

Realizując w Dukli nowe cesarskie uregulowania dotyczące cmentarzy i chowania zmarłych, władze miejskie z Prezydentem Miasta Dukli i dwoma członkami magistratu (przysiężnymi) w dniu 1 lipca 1787 roku dokonały przejęcia od Szymona Gąsiorka i Błażeja Ciu[ł]ty gruntu wymierzzonego i wyznaczonego przez komisarzy cyrkulu dukielskiego na etażowanie (etaż – z rosyjska kondygnacja budynku, przy czym do tego pojęcia zaliczano już parter;

ciąg dalszy na str. 19 ►

Kalendarium zdarzeń różnych

Z Dukli i okolic

Dukla, 19 marca 1946 roku. (Posterunek Milicji Obywatelskiej w Dukli. Protokół przesłuchania świadka. Odpisy.) Ja Zygała Stanisław, Komendant Posterunku M-M. Dukla działając na mocy art. 20 przep. wpraw. kpk. i art. 257 kpk. z powodu nieobecności sędziego na miejscu, wobec tego, że zwłoka groziłaby zanikiem śladów lub dowodów przestępstwa które do przybycia Sędziego uległyby zatarciu przy udziale protokolanta mil. Malinowskiego przesłuchałem niżej wymienionych świadków:

1. Nazywam się Chłap Adam, lat 53 syn Tytusa i Anny, rolnik, rzym. kat. żonaty niekarany zam. w Jasionce, Nr. 116 gm. Nadole, pow. Krosno, uprzedzony o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania zeznając: W dniu 19 stycznia 1943 r. syn mój Jan Chłap udał się na zakupy do miasta Dukli. W tym dniu gestapo urządziło w Dukli i okolicy obławę w czasie której złapano syna Jana, którego następnie odwieziono do więzienia w Jaśle i Oświęcimia. Z Oświęcimia otrzymałem od władz niemieckich zawiadomienie „Sterbeurkunde” z daty Oświęcim dnia 20 sierpnia 1943 r. stwierdzające, że syn mój Jan Chłap zmarł w dniu 20 marca 1943 r. o godzinie 15. Syn mój został w czasie obławy niewinnie aresztowany. Winę śmierci mego syna ponoszą Niemcy. Zeznałem wszystko. Na tym protokół zakończono i podpisano po odczytaniu. Przesłuchał Zygała wr. spisał Malinowski wr. zeznał: Adam Chłap wr.

2. Nazywam się Edward Szyszlak, lat 21 syn Adama i Gertrudy z Głodów, rolnik rzym. kat. wolny, zam. w Jasionce Nr. 76 gm. Nadole pow. Krosno, uprzedzony o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania zeznając: W roku 1943 mój brat Stanisław Szyszlak został złapany w Krośnie przez Niemców i wywieziony na przymusowe roboty. Po jakimś czasie mój brat Stanisław zbiegł z Niemiec i ukrywał się w gromadzie Łęki pow. Krosno. W miesiącu maju 1944 r. gestapo urządziło obławę w gromadzie Łęki i gdy mój brat usiłował zbiec, został zabity kilkunastoma kulami, po czym zabraliśmy zwłoki i pochowaliśmy w naszej gromadzie w Jasionce. Nikogo z polskiej narodowości nie obwiniamy o spowodowanie śmierci naszego brata Stanisława Szyszłaka jak tylko gestapo. Zeznałem wszystko. Na tym protokół zakończono i podpisano po odczytaniu. Edward Szyszlak wr. Przesłuchał: Zygała wr. spisał Malinowski wr.

3. Nazywam się Szczurek Jan lat 25 syn Franciszka i sp. Zofii Drozd, rolnik rzym. kat. żonaty, niekarany narodowości polskiej, zam. w Jasionce, Nr. domu 22, gm. Nadole, pow. Krosno, uprzedzony o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania zeznając: W połowie czerwca 1944 r. przybyło do gromad Jasionka, gm. Nadole, pow. Krosno 2-ch gestapowców, którzy zaarrestowali mego brata Szczurka Władysława bezpodstawnie. Następnie brat mój został przewieziony do więzienia w Jaśle. W dwa tygodnie po zaarrestowaniu brata na murach miasta Dukli zostały wywieszone plakaty, podające do wiadomości publicznej, że brat mój Władysława Szczurek został zastrzelony przez władze niemieckie. Zeznałem wszystko: Na tym protokół zakończono i podpisano po odczytaniu. Szczurek Jan wr. Przesłuchał Zygała wr. spisał Malinowski.

4. Nazywam się Marianna Szczurek, rolniczka wyznania rzym. kat. niekarana, narodowości polskiej zam. w Dukli, Nr. domu 48, pow. Krosno, uprzedzona o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania zeznając: W dniu 30 lipca 1944 r. wycofujące się oddziały armii niemieckiej przepędzały przez gromadę Teodorówka, gm. Nadole, pow. Krosno swoje bydło w kierunku zachodnim. Wówczas żołnierze niemieccy chwyтали mężczyzn, lecz nie wiadomo w jakim celu. Wobec czego mężczyźni z domów puciekali. Również i mój mąż Józef Kogut wybiegł z domu i zbiegł wsią w kierunku lasu. Uciekającego mego męża ścigali żołnierze niemieccy. W czasie tego pościgu żołnierze niemieccy oddali za moim mężem 3 strzały, na skutek czego mój mąż został trafiony w głowę, doznając wylewu mózgu na zewnątrz, skutkiem tego mąż mój został zamordowany. Mego męża Józefa Koguta pochowałam w dniu 2.VIII.1944 r. Obecnie jestem bez środków do życia i ginę z głodu, gdyż nie mam żadnego zaopatrzenia, wraz z trojgiem dzieci. Zeznałem wszystko. Na tym protokół zakończono i podpisano po odczytaniu. Kogut Katarzyna wr. Przesłuchał Zygała wr. spisał Malinowski wr.

5. Nazywam się Fornal Helena, lat 28, córka sp. Jana Łajdanowicza i sp. Marii Baran, rolniczka, wyznania rzym. kat. wdowa, nar. polskiej, niekarana, zam. w Dukli, Nr. domu 13. Rynek pow. Krosno, uprzedzona o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania zeznając: W maju 1944 r. został mój mąż Stanisław Fornal

KALENDARIUM WYDARZEŃ HISTORYCZNYCH

zaarrestowany przez gestapo w gromadzie Teodorówka, gm. Nadole, pow. Krosno. Po zaarrestowaniu mąż mój został osadzony w więzieniu w Jaśle. Mąż mój sp. Stanisław Fornal został zamordowany przez władze niemieckie w miesiącu czerwcu 1944 r. co zostało ogłoszone przez wywieszenie ogłoszeń na murach miasta Dukli. Mąż mój został zaarrestowany w czasie obławy, kiedy wraz z nim zostało równocześnie zaarrestowanych 20 Polaków. Aresztowanie mego męża było bezpodstawnie. Obecnie pozostają bez środków do życia. Zeznałem wszystko. Na tym protokół zakończono i podpisano po odczytaniu. Fornal Helena. Przesłuchał: Zygała wr. spisał Malinowski wr.

Dukla, 20 marca 1946 roku. (Posterunek Milicji Obywatelskiej w Dukli. Protokoły przesłuchania świadków. Ciąg dalszy.)

1. Nazywam się Szczepanik Rudolf lat 35, syn Józefa i Paraskewii Mycak, masarz rzym. kat. żonaty nar. polskiej, niekarany zamieszkały w Równem, Nr. domu 272, gm. Nadole, pow. Krosno, uprzedzony o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania zeznając: Jak sobie przypominam w dniu 29 lipca 1944 roku, brat mój Eugeniusz wracając z pracy z kopalni ropy w Równem, wraz z innymi robotnikami – został przytrzymany przez gestapo i rozstrzelany. Brata mego wraz z innymi robotnikami rozstrzelało gestapo zaraz na miejscu na terenie kopalni, rzekomo za to, że miał być partyzantem. Wraz z moim bratem wówczas gestapo rozstrzelało Ryza Edmunda, zam. Równem, Bobija Józefa, zam. na terenie gromady Bóbrka, Szczepanika Pawła, zam. w Równem, Zawistowskiego Jerzego pochodzącego z Krosna, a zam. w Równem, i Zborowskiego Tadeusza z Wietrzna. Końcowo oświadczam, że mój sp. brat był człowiekiem uczciwym, pracował sumiennie na kawałek chleba i był patriotą polskim. Wyżej zapodani którzy zostali wówczas zamordowani przez gestapo znani byli jako patrioci polscy i uczciwie pracowali przez swoje życie. Zeznałem wszystko. Na tym protokół zakończono i podpisano po odczytaniu. Szczepanik Rudolf wr. Przesłuchał Zygała wr. spisał Malinowski wr.

2. Nazywam się Szpak Jan, lat 55, syn Marcina i Balbiny z Pobanów, rolnik, rzym. kat. wdowiec, niekarany, zam. w Równem, Nr. domu 38, gm. Nadole, pow. Krosno, uprzedzony o odpowiedzial-

O cmentarzu dukielskim stów kilka cz. 3

► dokończenie ze str. 17

pierwsze piętro w rosyjskim oznaczało wtoryj etaż, czyli etażowanie musiało oznaczać powiększenie) cmentarza dawniej przy kościółku świętego Marcina znajdującego się w polu, za miastem. Przy czym na papierze pomiędzy podpisami przysiężnych i Prezydenta Miasta jest odcisnięta sucha pieczęć miejska Dukli, gdzie można doszukać się postaci świętego Michała. Transkrypcja, w większości czytelnej z rękopisu pisma dukielskiego magistratu z VI. Teki Antoniego Schneidra, część III - materiały dotyczące heraldyki i sfragistyki miast galicyjskich, lit. D-F, (fond 144), jest możliwa dzięki oryginałowi znajdującemu się w Lwowskiej Naukowej Bibliotece W. Stefanyka NAN Ukrainy, i przedstawia się następująco:

Nr 15187. Dukla

My Urząd Miasta Dukli z dyspozycji nastąpionej na dniu dzisiejszym etażowaliśmy grunt na cmentarz przez Wo komisarza Cyrkułu tutejszego wymierzony, tudzież

ności karnej, za fałszywe zeznania zeznając: W miesiącu grudniu 1943 roku, gestapo urządziło obławę w gromadzie Równem, i bez jakichkolwiek powodów zabrało mi żonę moją sp. Rozalię, zaprowadziło do sali szkolnej i tam na podwórzu budynku szkolnego rozstrzelali ją. Winę śmierci mej żony przepisują częściowo Michałowi Drobkowi zam. w Równem, który wówczas sprawował funkcję komendanta warty gromadzkiej, a to z tego powodu, że on chodził wspólnie z Niemcami i wskazywał tych którzy ukrywają się przed przymusową pracą. W powyższej sprawie Posterunek M.O. Dukla przeprowadzał już dochodzenia, jednak Drobkowi winy nie udowodniono. W związku z powyższym zeznaniem Drobka tut. Posterunek przeprowadził dochodzenia i akta sprawy pod Nr. Kd. 66/45 przesłał Powiatowemu Urzędowi B. P. w Krośnie, celem skierowania ich do Prokuratury Specjalnego Sądu Karnego w Rzeszowie. Szpak Jan wr. Przesłuchał Zygała wr. Spisał Malinowski wr. (cdn).

Archiwum IPN w Rzeszowie

Fragment książki Jacka i Joanny Koszczan: „Kalendarium zdarzeń różnych z Dukli i okolic znalezionych w prasie codziennej i innych dokumentach w latach 1940-1990” Zachowano oryginalną pisownię.

i wyznaczony, a do Cmentarza Dawney przy kościółku św. Marcina za Miastem w Polu znajdującego się przyczyniony, to jest co do gruntu Szymona Gąsiorka, Złoty Ryńskich .. 50. a co do Gruntu Błażeja Ciul[t]y, Ryńskich .. 4 gr. 15. In Summa za powyższe Grunta Złoty Ryńskich Pięćdziesiąt cztery, grajcarów Pietnaście; Którą to Taxę według Summienia przez nas nastąpioną własnymi Rękami przy przyciśnieniu Miejskiej Pieczęci podpisujemy się.

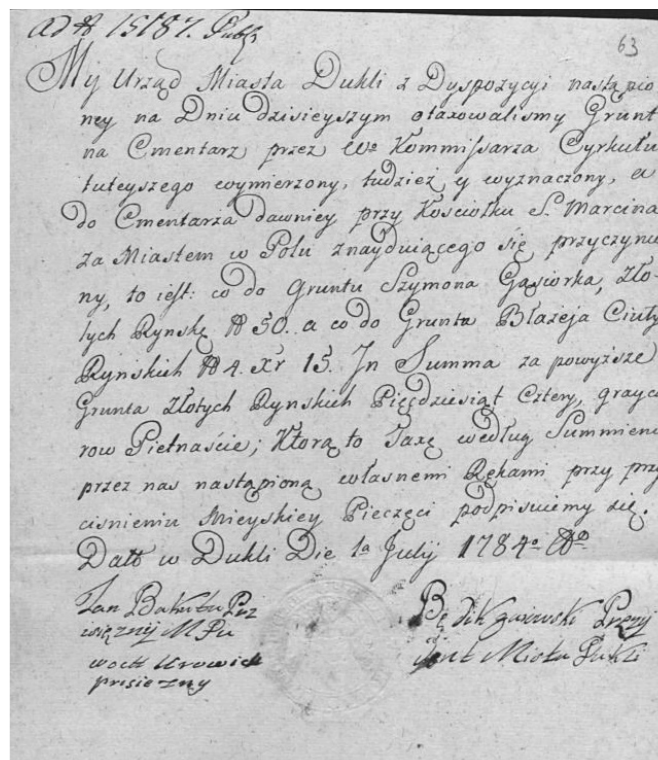
Datt w Dukli Die 10 Julij 1787

Jan Bakuta przysiężny B... ..ski Prezydent Miasta Dukli

... Krowicki przysiężny

II. Kontrakt z 1 lipca 1787 roku przejęcia gruntu na powiększenie cmentarza przy kościółku świętego Marcina

Skoro komisarz cyrkułu dukielskiego wymierzał i wyznaczał przejmowany grunt przyczyniony do cmentarza na jego etażowanie (powiększenie), to zapewne chodziło o powiększenie cmentarza na przyszłość. Choć można też przyjąć, iż „grunt przyczyniony”, jest pojęciem w czasie już wcześniej dokonanym, a współcześnie następowała legalizacja zastanego stanu faktycznego. Tylko czy właściciele tego gruntu (Szymon Gąsiorek i Błażej Ciul[t]a) tolerowali zajęcie swoich nieruchomości bez wcześniejszego uregulowania prawnego własności. Skoro w większym Krośnie nie będącym wtedy siedzibą władz cyrkularnych niezwłocznie po nowej regulacji cmentarnej, bo już w 1785 roku, przeniesiono kości zmarłych z przykościelnego cmentarza do wspólnej mogiły na nowo urządzoną nekropolię, a pierwszy pochówek odbył się tam 3 stycznia 1786 roku, to znaczy, że władze municypalne w drodze nad Wisłokiem realizowały nowe uregulowania prawne dotyczące chowania zmarłych. Tym bardziej dotyczyć powinno to Dukli, gdzie władze obwodowe a potem utworzonego od 1782 roku cyrkułu, miały swoją siedzibę w pobliżu kościoła para-

fialnego z przykościelnym małym cmentarzem. Tak więc, czy po sporządzeniu mapy Miega (1779-1783), aktualizowanej potem chociażby z powodu budowy Traktu Węgierskiego i drogi na Żmigród, gdzie następowało rozdzielanie traktów na Gorlice i przez Jasło do Pilzna, nie oznaczono mogącego być w wykonaniu józeffińskiej reformy cmentarnictwa, przeniesionego i nowo urządzonego dukielskiego cmentarza przy zespole klasztornym bernardyńców? Mamy już zawężony okres czasowy poszukiwań założenia dukielskiej nekropolii na lata 1787-1842. Ale skoro w 1787 roku przyczyniono grunt pod cmentarz znajdujący się przy dawnym kościółku świętego Marcina, to zapewne nekropolia ta musiała po tym powiększeniu funkcjonować przez jakiś czas w pierwszej połowie XIX wieku. Skoro jednak nie mogły wówczas już funkcjonować cmentarze przykościelne, to w 1787 roku kościół świętego Marcina musiałby być eksekrowany, czego nie można wykluczyć. Sam budynek po byłym kościele mógł jeszcze istnieć przez jakiś czas. Jako, że Dukla była własnością prywatną, po spełnieniu powiększonego cmentarza przy byłym kościele świętego Marcina na Nadolu przy granicy z Teodorówką, grunt pod nowy cmentarz istniejący do czasów współczesnych poza ścisłą zabudową miejską, wydzielono z majątku właściciela miasta. Cdn.

Opracował:
Janusz Kubitz

Postępu w pszczelarstwie nie da się powstrzymać

W kilku moich poprzednich artykułach pisałem o tym, że pszczelarstwo znajduje się w miejscu, które najprawdopodobniej zaowocuje nowym sposobem gospodarki. Starsi pszczelarze patrzą na to z wielkim sceptycyzmem, bo nie zamierzają już nic zmieniać w swojej gospodarce. Jednak postępu chyba nie da się już powstrzymać. Naukowcy z Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie opracowują badanie z których wynika, że stosunkowo niewielką zmianą można spowodować naddominację behawioralną w rodzinie pszczoły. Badacze najpierw przyjrzyli się wpływowi małej komórki na rodzinę pszczoły. Wielkiej rewelacji nie było. Jak rodziny funkcjonują na standardowej komórce to widać powszechnie, bo jest to komórka najbardziej rozpowszechniona. Badania z roku 2010 jednoznacznie pokazują, że pszczoły w rodzinach bez podawania węzy budowały komórki pszczoły w zakresie 4,17 aż do 6,86 mm. Nasi naukowcy zadali sobie pytanie: jakby funkcjonowała rodzina gdyby jej pomieszczać komórki tzn. małą i standardową? I heca. Rodziny z dwoma rozmiarami komórek zwiększyły swą siłę i to na tyle, że lepiej przetrzymały i miały lepszy rozwój wiosenny oraz lepiej wykonywały pożytki. Czyżby tak mało znaczący element miał tak znaczący skutek?

Oczywiście badania są dopiero w toku. Nie wiemy czy efekt utrzyma się w inne lata. Jednak obok takich wyników nie można przejść obojętnie.

Wiele obiecujących badań okazało się mało istotnych dla praktyki, ale te budzą wielkie nadzieje. Pszczelarz będzie musiał pilnować tylko, by w rodni były ramki w proporcji pół na pół małej komórki w środku, a standardowej po bokach i dzięki temu będzie miał silniejsze rodziny. Nie wiadomo jak taka zmiana wpłynie na odwiecznego wroga pszczelarzy varroa destructor. Jeżeli pomoże mu się rozmnażać to „wielki” wynalazek zostanie pokonany przez praktykę. Nowy rok może przynieść odpowiedź na te pytania.

Już na dobre do pracowni wkracza automatyka. Miodarki potrafią wirować miód w cyklach zaprogramowanych przez pszczelarza. Powstają maszyny, które są w stanie z włożonej na początku deski wykonać gotowe obrobione beleczki. Obniża się w ten sposób znacznie pracochłonność. W niedługiej przyszłości pszczelarzowi nie będzie się opłacało wykonywać ramki we własnym zakresie bo ich zakup będzie.

Są również wagi pasieczne, które monitorują nie tylko ciężar ula, ale i temperaturę w środku ula i na zewnątrz a także pokazują wilgotność wnętrza ula jak i powietrza

zewnątrznego. Przesyłają te dane na serwer lub telefon pszczelarza w zadanych odstępach czasowych. Pszczelarz może dzięki temu analizować sytuację bez częstych odwiedzin pasieki.

To wszystko są zwiastuny tego, że nasi wnukowie lub prawnukowie będą się głowić jak w naszych czasach można było prowadzić pasiekę. Tak samo jak my się dziwimy, że nasi pradziadkowie gospodarowali na ulach nierozbieralnych i na dodatek uważali to za pszczelarstwo postępowe.

Kolejny trend jaki da się zauważyć, który na pewno będzie rzutował na pszczelarstwo w przyszłości to zapewnienie pszczołom warunków jak najbardziej zbliżonych do naturalnych za pomocą nowoczesnego sprzętu.

Postęp jest możliwy tylko i wyłącznie wtedy jak placówki badawcze będą posiadały środki i zaplecze kadrowe do prowadzenia badań. Mnie osobiście marzy się by tzw .ODER – y były zobowiązane do prowadzenia pasiek i sprawdzania w nich „odkryć” naukowych oraz dokonywania oceny terenowej materiału hodowlanego. Na to właśnie przeznaczyłbym środki dofinansowania pszczelarstwa z Unii Europejskiej.

Witold Puz

Koło Pszczelarzy w Dukli
WZP w Rzeszowie

▶ szanej z gliną, z której korzysta gruba zwierzyna (jeleniowate, dziki, wilki, rysie). **Paśniki** to rodzaj krytego dachem żłobu, do którego umieszcza się siano dla saren i jeleni lub ziarno dla ptactwa. Są to strategicznie dobre miejsca do obserwowania zwierzyny, należy jednak to robić w odpowiedniej odległości, aby nie niepokoić zwierząt. W przypadku pokrywy śnieżnej można zabawić się w naukę tropienia po śladach. Literatura dostarcza przewodniki po tropach zwierząt, można też posiłkować się prostymi tablicami dostępnymi w internecie.

W styczniu rozpoczyna się ruja u wilków i rysiów. W wilczej watasze ustalana jest hierarchia. Niedźwiedzice rodzą młode, które pierwsze miesiące życia spędzą w gawrze. W parkach i przydomowych zadrzewieniach możemy obserwować wiejorki. Na polach dostrzec możemy zające.

Styczeń to pracowity czas dla leśników. W tym okresie pielęgnujemy najmłodsze fragmenty lasu – w uprawach zabiegi te nazywamy czyszczeniami wczesnymi, zaś w młodnikach – czyszczeniami późnymi. Zima to najlepszy czas na pozyskanie drewna. Robimy to w ramach tzw. trzebieży i cięć rębnych. Kiedyś pozyskanie drewna koncentrowało się głównie w okresie zimowym, lecz obecnie proces produkcyjny przemysłu drzewnego wymusza całoroczny cykl ścinki drzew. Równoległe z pozyskaniem drewna wykładamy tzw. drzewa ogryzowe. Co to jest? W okresie zimowym zwierzyna leśna, głównie

A oto jak nasi pradziadkowie wróżyli w styczniu:

Gdy Makary (02.01) pogodny, cały styczeń chłodny

Gdy w Eugeniego (04.01) lód albo woda taka i lipcowa pokaże się pogoda

Gdy styczeń burzliwy z śniegami lato burzliwe z deszczami

Gdy Trzech Króli (06.01) mrozem trzymać będzie jeszcze długa zima

Na Trzech Króli słońce świecie wiosna do nas pędem leci

Po styczniu jasnym i białym będą w lato upały

Gdy słońce przygrzewa na Jana Dobrego (10.01) spodziewać się można lata pogodnego

Kiedy w styczniu rosną trawy lipiec dla nas nielaskawy

Przyjdzie Święta Weronika (13.01) zniesie jajka kaczką dziką

Kiedy w styczniu ptaki śpiewają to im w maju dzioby zamierzają

Jaka pogoda w Świętego Marcela (16.01) będzie pogodna Wielka Niedziela

Jak styczeń zachlapany to lipiec zaplakany

Gdy na Małgorzaty (18.01) mróz, jeszcze długo nie pojedzie wóz

Gdy na Wincentego (22.01) i nawrócenie Pawła (25.01) pogoda świeci spodziewajcie się dobrego lata dzieci

W styczniu łów łatwy na kuropatwy

Na Świętego Tymoteusza (24.01) trzeba ci czapki nie kapelusza

Kiedy styczeń najostrzejszy tedy roczek najplodniejszy

Na Świętego Karola (28.01) wyjrzy spod śniegu rola

Urodzaje da rola gdy deszcz leje w Karola

Na Świętego Franciszka (29.01) przylatuje pliszka

Św. Marcin (30.01) lody gładzi, gdy ich nie ma to je sadzi.

jelenie, chętnie ogryza (leśnicy mówią, że „spałuje”) młodą korę sosen, osik i innych drzew. By dostarczyć jej pokarmu a tym samym ograniczyć uszkodzenia drzewek rosnących, ścinamy wybrane egzemplarze i pozostawiamy do czasu ogryzienia ich wierzchołkowych partii przez zwie-

rzynę, po czym wyrabiamy odpowiednie sortymenty.

Zanim wiosenne słońce otworzy szyszki, zbieramy nasiona drzew iglastych: sosen, świerków i modrzewi. Robimy to w najlepszych jakościowo drzewostanach, zwykle z drzew ściętych.

Bartosz Szczepanik

Łowiectwo i ekologia

Styczeń w lesie

Styczeń – najzimniejszy miesiąc w roku. Wokół powinna zalegać pokrywa śnieżna. Tymczasem owszem, mróz dopisuje, ale co z tym śniegiem? Raz jest, a raz go nie ma. Jak polska przyroda ma funkcjonować bez pokrywy śnieżnej, która ochrania przed mrozem i przed drapieżnikami?

ROŚLINY

Drzewa pozbawione listowia i bez czap śniegu sprawiają przykre wrażenie. Na szczęście oczy można nacieszyć intensywną zielenią drzew iglastych. Kolory czerwieni i pomarańczy dostrzec można na krzewach, z których korzystają ptaki:

rokitnika, berberysu, kaliny, dzikiej róży, czy głogu.

PTAKI

Wokół akwenów gromadzi się ptactwo, które nie odleciało do ciepłych krajów: głównie kaczki, łyski i łabędzie. Obok kaczek krzyżówek w okresie zimowym można spotkać przybywające z północy kaczki uhła, lodówki i markaczki. W tym ciężkim okresie warto pomyśleć o dokarmianiu, ale dokarmiać należy regularnie i wartościowym pokarmem. Warto również zadbać o drobne gatunki ptaków (sikory, wróble, gile, kosy, mazurki, trznadla,

dzwońce, kowalik, czasem nawet dzięcioły) i przy okazji cieszyć oczy ich widokiem, robiąc różnego rodzaju karmniki.

W czasie wędrówek po lesie możemy dostrzec myszołowy, a jeśli będziemy mieć szczęście to może dostrzeżemy orły. Na wsi i peryferiach miast w poszukiwaniu wróbli krążą krogulce. Nad rzekami przy dużym szczęściu spotkać można egzotycznie kolorowego zimorodka i nurkującego pluszcza. Nocą w lasach słychać naszą największą sowę – puchacza.

SSAKI

15 stycznia kończy się sezon polowań zbiorowych, od tego dnia wiele gatunków zostaje objętych okresem ochronnym. W lasach prowadzi się dokarmianie zwierząt. **Lizawki** to bryły soli czasem zmie-

Prawo przy porannej kawie ...

Obligatoryjne przesłanki rozprawy administracyjnej

Rozprawa administracyjna uregulowana w art. 89 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r.- Kodeks postępowania administracyjnego, jest istotnym elementem procedury administracyjnej, stanowiąc przy tym ważną część postępowania wyjaśniającego.

Zgodnie ze wskazanym artykułem organ administracji publicznej **przeprowadzi**, z urzędu lub na wniosek strony, w toku postępowania rozprawę, w każdym przypadku gdy zapewni to **przyspieszenie lub uproszczenie postępowania** lub gdy wymaga tego **przepis** prawa. Wskazane tu przesłanki argumentujące prowadzenie postępowania dowodowego wyznaczają

konieczność rozprawy administracyjnej.

W myśl wyroku NSA w Warszawie z dnia 3 grudnia 1981 r. sygn. akt SA/Ka 169/81 wydanie decyzji przez organ administracyjny bez przeprowadzenia rozprawy w sytuacji, gdy wymaga tego wyraźnie przepis ustawy, **stanowi rażąco naruszenie prawa**, gdyż wyłącza jeden z podstawowych warunków umożliwiających obiektywne wypowiedzenie się organu administracji w spornej sprawie. W podobnym tonie wypowiadał się również NSA w Krakowie z dnia 2 marca 1983 r. sygn. akt SA/Kr 1179/82, wskazując, że w razie gdy z przepisu szczególnego

wynika obowiązek przeprowadzenia rozprawy, organ administracji nie może uchylić się od jej przeprowadzenia.

Z kolei jak zaznacza w wyroku z dnia 18 sierpnia 2021 roku NSA, sygn. akt I GSK 2009/18 organ administracji jest obowiązany przeprowadzić rozprawę, gdy zapewni to przyspieszenie lub uproszczenie postępowania. Ocena czy przeprowadzenie rozprawy przyczyni się do przyspieszenia lub uproszczenia postępowania, **należy do prowadzącego je organu**. W ramach tej oceny organ powinien uwzględnić, że koncentracja materiału dowodowego

ciąg dalszy na str. 22 ▶

Prawo przy porannej kawie

► dokończenie ze str. 21

w jednym miejscu i czasie jest z reguły czynnikiem upraszczającym i przyspieszającym postępowanie administracyjne.

Zgodnie z wyrokiem NSA z dnia 1 grudnia 2020 roku sygn. akt II OSK 3866/19 wniosek o przeprowadzenie rozprawy administracyjnej w postępowaniu administracyjnym **nie wiąże organu**. Nie jest ona też formą realizacji wskazanej w art. 11 k.p.a. zasady objaśniania stronom przesłanek załatwienia sprawy. Rozprawa ma służyć organowi do jak najpełniejszego ustalenia stanu faktycznego sprawy, zwłaszcza gdy wymaga tego udział świadków, biegłych lub przeprowadzenie oględzin. Jej celem nie jest więc wyjaśnianie stronom postępowania przesłanek, którymi kieruje się organ, ani polemika z jego stanowiskiem. Objasnianiu stronom przyczyn określonego załatwienia sprawy służy przede wszystkim możliwość zapoznania się z zebrany materiał dowodowy oraz uzasadnienie decyzji.

Natalia Belcik
Radca prawny

W krainie rondla i patelni

O walorach smakowych i wartościach odżywczych **śledzi** pisałam już w poprzednich numerach gazety. Dzisiaj podaję sprawdzony przepis na

Sałatkę śledziową

Składniki:

- 7-8 filetów śledziowych marynowanych,
- 6-7 małych ogórków kiszonych,
- 4 duże jabłka,
- 1 duży por,
- 2 cebulki,
- pół słoika 0,33l majonezu (częściowo można zastąpić dobrym naturalnym jogurtem)
- łyżeczka musztardy,
- 2 jajka ugotowane na twardo

Wykonanie:

Filety śledziowe, ogórki, jabłka, cebulę pokroić w kostkę, umyty por w krążki. Majonez połączyć z jogurtem i musztardą, doprawić solą i pieprzem. Przygotowanym sosem polać sałatkę, na wierzchu sałatki ułożyć posiekane jajka.

Smacznego!

Dzieci i dorośli wzięli udział w zajęciach kulinarnych i plastycznych

Zajęcia kulinarne i plastyczne dla dzieci

Fot. Justyna Zimny

Zajęcia kulinarne dla dorosłych

Wydarzyło się w naszej gminie

Śledztwo po postrzeleniu myśliwego w Zawadce Rymanowskiej

Jest decyzja Prokuratury Rejonowej w Krośnie po zdarzeniu, do którego doszło 20 grudnia w lesie w Zawadce Rymanowskiej, gm. Dukla.

Z dotychczasowych ustaleń wynika, że mężczyźni rozdzielili się, ale utrzymywali

ze sobą kontakt telefoniczny. W pewnym momencie 35-letni myśliwy miał usłyszeć szum i będąc przekonany, że w tamtym miejscu znajdują się dziki, oddał strzał. Za moment usłyszał krzyk swojego 30-letniego kolegi. Gdy podbiegł, okazało się, że 30-latek został postrzelony w udo. Rana dość mocno krwawiła.

Myśliwy założył na nogę kolegi prowizoryczną opaskę uciskową i zadzwonił po pomoc.

W akcji ratowniczej uczestniczyli ratownicy medyczni, strażacy i goprowcy. Poszkodowany 30-letni myśliwy w poważnym stanie został przetransportowany śmigłowcem Lotniczego Pogotowia Ra-

tunkowego do szpitala w Rzeszowie, gdzie przeszedł zabieg operacyjny. Na szczęście jego życie nie zagraża już niebezpieczeństwo.

Na miejscu zdarzenia, pod nadzorem prokuratora z Prokuratury Rejonowej w Krośnie wykonane zostały oględziny, zabezpieczono broń i naboje oraz odzież 30-letniego mężczyzny.

Sprawca postrzelenia był trzeźwy. Od poszkodowanego została pobrana krew do badań po zakończeniu operacji.

Prokuratura powierzyła prowadzenie śledztwa Komendzie Miejskiej Policji w Krośnie.

Źródło: terazKrosno.pl

Lekcja w urzędzie

Uczniowie klasy VIII SP w Jasionce w sali narad i w gabinecie zastępcy burmistrza Dukli Łukasza Piroga

Fot. Barbara Pudło

Budowa przewiązki w Szkole Podstawowej w Jasionce

EKOSKOP

PRZY WYSOKIM POZIOMIE ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA:

- OSOBY W PODESZŁYM WIEKU POWINNY POZOSTAĆ W DOMU**
- NIE SPACERUJMY Z MAŁYMI DZIEĆMI**
- NIE UPRAWIAJMY SPORTU NA WOLNYM POWIETRZU**

SMOG JEST REALNYM ZAGROŻENIEM
Powstaje jako efekt spalania węgla, drewna, odpadów, produkują go silniki spalinowe, szczególnie starego typu. SMOG powoduje corocznie śmierć 50 000 mieszkańców Polski.

RAPORTY STACJI POMIAROWYCH PODKARPACIA
<https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/current/>

TRZYDNIOWA PROGNOZA JAKOŚCI POWIETRZA NA PODKARPACIU
<https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/airPollution?woj=podkarpacie>

BADAJ STAN POWIETRZA
www.podkarpaciepowietrze.pl

UNIKAJMY ODDYCHANIA SMOGIEM, DBAJMY O ZDROWIE

PODKARPACIE

Sfinansowano z budżetu Województwa Podkarpackiego

Dukla.pl zamieszcza różne formy reklam. Aktualny cennik:

Moduł Format reklamy	Reklama czarno-biała na okres 6. miesięcy Cena netto w zł	Reklama czarno-biała na okres 1 miesiąca Cena netto w zł	Reklama kolorowa na okres 6. miesięcy Cena netto w zł	Reklama kolorowa na okres 1 miesiąca Cena netto w zł
A-4	250	60	600	150
1/2 A-4	150	30	300	70
1/4 A-4	75	20	150	50
1/8 A-4	30	15	100	30
1/16 A-4	20	10	75	15

Do każdej ceny netto doliczony będzie podatek VAT w wysokości 23%. Wszystkie krótkie ogłoszenia niekomercyjne, z ofertami pracy lub osób poszukujących pracy umieszczane są w Dukielskim Przeglądzie Samorządowym nieodpłatnie. Cennik reklamy obowiązuje również w odniesieniu do strony internetowej.

Złota myśl 😊

*Skąpcy nie są przyjemnymi partnerami do życia,
ale za to wspaniale nadają się na przodków.*

David Brenner

A man with a mustache, wearing a black wide-brimmed hat and purple-tinted sunglasses, is the central figure. He is wearing a dark jacket over a dark shirt. The background is a soft-focus winter scene with a large, brightly lit Christmas tree on the left, decorated with colorful lights and ornaments. The sky is a mix of blue and orange, suggesting a sunset or sunrise.

**Klasztor OO. Bernardynów,
Ośrodek Kultury w Dukli
zapraszają na**

KONCERT

Andrzeja

Cierniewskiego

„Koleśdy i Pastorałki”

8 stycznia 2023

godz. 16:00

Klasztor OO. Bernardynów